
Aika 21.09.2023, klo 18:00 - 19:47

Paikka WSOY-talo/Teams, Mannerheiminkatu 20, 06100 Porvoo/WSOY-huset/Teams,
Mannerheimgatan 20, 06100, Borgå

Käsitellyt asiat

§ 31 Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

§ 32 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

§ 33 Henkilöstöhallinnon ajankohtaiset asiat

**§ 34 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategia, luonnosversion
hyväksyminen**

§ 35 Kieliohjelman laatiminen

§ 36 Muut asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Tom Liljestrand, puheenjohtaja
Kjell Grönqvist, 1. varapuheenjohtaja
Jeanette Broman
Sebastian Ekblom
Fred Henriksson
Petra Lind
Bodil Lund, etäyhteyden kautta/via distansförbindelse
Jolanta Lundgren, etäyhteyden kautta/via distansförbindelse

Muut saapuvilla olleet

Camilla Söderström, hallintojohtaja /förvaltningsdirektör
Nina Björkman-Nysten, etäyhteyden kautta/via distansförbindelse, vanhusneuvoston edustaja/representant för äldrerådet, saapui 18:20
Jenny Kaustell, sihteeri
Tristan Lindholm, etäyhteyden kautta/via distansförbindelse, nuorisovaltuuston edustaja/representant för ungdomsfullmäktige
Jonas Lindström, vammaisneuvoston edustaja/representant för rådet för personer med funktionsnedsättning
Anu Rautiainen, etäyhteyden kautta/via distansförbindelse, henkilöstöjohtaja /personaldirektör, poistui 18:36

Poissa

Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja /välfärdsområdesdirektör
Marketta Mattila, hallituksen edustaja/styrelsens representant
Mikaela Nylander, aluehallituksen pj. /välfärdsområdesstyrelsens ordf.
Anders Selen

Allekirjoitukset

Tom Liljestrand
Puheenjohtaja

Jenny Kaustell
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Jeanette Broman

Kjell Grönqvist

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu
/Protokollat är elektroniskt undertecknat

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Oikaisuvaatimusaika on 3.10.–24.10.2023

§ 31

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Hyvinvointialueen hallintosäännön (146 §) mukaan kokouskutsu on lähetettävä kolme päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (147 §).

Kutsu on lähetetty 18.9.2023 ja julkaistu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta toimitti nimenhuudon ja totesi esteen ilmoittaneet jäsenet sekä totesi, että kokous on lainmukaisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

§ 32

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Pöytäkirjan valmistuttua sihteeri lähettää sen tarkastettavaksi puheenjohtajalle sekä valituille tarkastajille sähköisesti.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Anders Sélenin ja Kjell Grönqvistin.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta valitsi kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Jeanette Bromanin ja Kjell Grönqvistin.

§ 33

Henkilöstöhallinnon ajankohtaiset asiat

Henkilöstöjohtaja Anu Rautiainen kertoo henkilöstöhallinnon ajankohtaisista asioista.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta merkitsee katsauksen tiedoksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta merkitsi katsauksen tiedoksi.

Aluehallitus, § 201, 17.08.2023
Kansalliskielilautakunta, § 34, 21.09.2023

§ 34

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategia, luonnosversion hyväksyminen

IUHVA Dno-2023-3037

Aluehallitus, 17.08.2023, § 201

Lisätietoja: hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist, puh. 040 503 0818, etunimi.sukunimi@itauusimaa.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 11 §:n mukaan hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Suunnitelman tulee olla julkinen. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa strategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue käynnisti palvelustrategian valmistelun huhtikuussa 2023. Palvelustrategian valmisteluun on osallistettu laajasti eri sidosryhmiä, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia sekä luottamushenkilöitä. Aluevaltuusto ja aluehallitus ovat käsitelleet palvelustrategian sisältöjä iltakoulutyöskentelynä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia sekä muita työntekijöitä on haastateltu tavoitteena tunnistaa Itä-Uudenmaan lähivuosien keskeisimmät pitkän aikavälin tavoitteet ja kehitystoimet sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lisäksi palvelustrategian sisältöjä on työstetty yhteistyössä palvelutuotannon ammattilaisten kanssa kolmessa työpajassa kevään 2023 aikana.

Palvelustrategiaa on valmisteltu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelman kanssa ja näiden asiakirjojen työstö aloitettiin yhtäaikaisesti huhtikuussa 2023. Tuottavuusohjelma vie palvelustrategian tavoitteet käytäntöön sisältäen arviot taloudellisista vaikutuksista, kuvauksen keskeisistä toimenpiteistä sekä kuvauksen toteutuksen vastuista ja aikataulusta. Tuottavuusohjelman valmistelu jatkuu syksyllä 2023, ja siitä päätetään erillisenä päätöksenä palvelustrategiasta, kuitenkin niin, että palvelustrategian sisällöt näkyvät konkreettisesti osana tuottavuusohjelmaa.

Sote-uudistuksen tavoitteet eivät täyty, jos kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyneille palveluille ei tehdä mitään hyvinvointialueella. Yhdenvertaisten, laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottaminen vaatii vahvaa toiminnan yhteensovittamista palvelutuotannossa. Lisäksi se vaatii paljon yhteistyötä hyvinvointialueen sisällä kuin kuntien kanssa. Sosiaali-, terveystaloudellisia palveluja tuotetaan ja käytetään jatkossa erilaisessa toimintaympäristössä kuin nyt. Siksi tulevaisuusnäkökulman tulee olla vahvasti mukana palvelustrategiasta päätettäessä. Muutos ei tapahdu itsestään, vaan se vaatii tekoja niin toiminnassa, rakenteissa kuin ajatusmalleissa. Strategiatyön onnistuminen edellyttää luottamushenkilöiden ja

viranhaltijoiden yhteistä ymmärrystä sekä yhteisen käsityksen tulevaisuuden tavoitteista.

Palvelustrategian tärkein sisältö on tiivistetty kolmeen kehityskärkeen: 1) tarpeen mukainen nopea ja suoraviivainen oikeaan palveluun pääsy sekä asian hoito, 2) alueellisesti yhtenäinen ja toiminnallisesti integroitu palvelutuotanto, ja 3) palvelutuotantoa vahvistava riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä johtaminen. Kehityskärkien tärkeimmät tavoitteet ovat:

1. Tarpeen mukainen nopea ja suoraviivainen oikeaan palveluun pääsy sekä asian hoito:

- 1.1 Yhdenvertainen ja nopea palveluihin pääsy koko hyvinvointialueella
- 1.2 Toimiva ja tehokas neuvonta ja asiakasohjaus
- 1.3 Asiakaslähtöisesti tuotetut palvelut
- 1.4 Saavutettavasti viestityt ja kuvatut palvelut
- 1.5 Ennaltaehkäisevän, kuntouttavan ja itsepalvelujen vahvistaminen palvelutarjonnassa

2. Alueellisesti yhtenäinen ja toiminnallisesti integroitu palvelutuotanto:

- 2.1. Palveluntarpeeseen vastaava monipuolinen palveluverkosto
- 2.2. Selkeät ja yhtenäiset palvelutuotannon prosessit sekä toimintatavat
- 2.3. Kustannustehokkaat palveluiden tuotantotavat eri tuotantokeinoja hyödyntäen
- 2.4. Yhtenäiset tietopohjat ja tiedolla johtaminen
- 2.5. Sujuva yhteistyö HUS-yhtymän, kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa

3. Palvelutuotantoa vahvistava riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä johtaminen:

- 3.1. Palvelutuotantoa tukeva henkilöstörakenne ja resursointi
- 3.2. Laadukas johtaminen palvelutuotannon ytimessä
- 3.3. Tukevat ja monipuoliset työskentelymallit palveluita järjestäessä
- 3.4. Palveluiden laatua tukeva henkilöstön osaamisen kehittäminen

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä tulee olla osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palvelustrategian laadinnassa. Palvelustrategia luo perustan hyvinvointialueen toiminnan suunnittelulle ja taloussuunnitelmalle. Ehdotus käsitellään seuraavan kerran hyvinvointialueen aluevaltuustossa 19.9.2023 lähetekeskusteluna, minkä lisäksi hyvinvointialue lähettää hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksen lausuntokierrokselle aluehallituksen kokouksen jälkeen niin, että alueen sosiaali- ja terveystalouden tuottajilla sekä muilla sidosryhmillä on mahdollisuus lausua näkemyksensä palvelustrategian sisällöstä ennen päätöksentekoa.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus merkitsee tiedoksi, että sidosryhmiltä pyydetään lausuntoja oheisen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategian luonnosversiosta.

Päätös

Pöytäkirjaan merkittiin, että aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Elin Blomqvist-Valtonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana, klo 18.07, ja aluevaltuuston puheenjohtaja Heikki Vestman saapui klo 18.18.

NHG Oy:n edustajat Teemu Riipi ja Fredrik Herse kertoivat lyhyesti palvelustrategialuonnoksesta.

Merkittiin tiedoksi.

Kansalliskielilautakunta, 21.09.2023, § 34

Liitteet

1 Liite_tiivistelmä 16.8.2023 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategia luonnos aluehallitukselle

Valmistelu ja lisätiedot: hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist,
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 11 §:n mukaan hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Suunnitelman tulee olla julkinen. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa strategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue käynnisti palvelustrategian valmistelun huhtikuussa 2023. Palvelustrategian valmisteluun on osallistettu laajasti eri sidosryhmiä, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia sekä luottamushenkilöitä. Aluevaltuusto ja aluehallitus ovat käsitelleet palvelustrategian sisältöjä iltakoulutyöskentelynä. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia sekä muita työntekijöitä on haastateltu tavoitteena tunnistaa Itä-Uudenmaan lähivuosien keskeisimmät pitkän aikavälin tavoitteet ja kehitystoimet sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lisäksi palvelustrategian sisältöjä on työstetty yhteistyössä palvelutuotannon ammattilaisten kanssa kolmessa työpajassa kevään 2023 aikana.

Palvelustrategiaa on valmisteltu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tuottavuusohjelman kanssa ja näiden asiakirjojen työstö aloitettiin yhtäaikaaisesti huhtikuussa 2023. Tuottavuusohjelma vie palvelustrategian tavoitteet käytäntöön sisältäen arviot taloudellisista vaikutuksista, kuvauksen keskeisistä toimenpiteistä sekä kuvauksen toteutuksen vastuista ja aikataulusta. Tuottavuusohjelman valmistelu jatkuu syksyllä 2023, ja siitä päätetään erillisenä päätöksenä palvelustrategiasta, kuitenkin niin, että palvelustrategian sisällöt näkyvät konkreettisesti osana tuottavuusohjelmaa.

Sote-uudistuksen tavoitteet eivät täyty, jos kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyneille palveluille ei tehdä mitään hyvinvointialueella. Yhdenvertaisten, laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottaminen vaatii vahvaa toiminnan yhteensovittamista palvelutuotannossa. Lisäksi se vaatii paljon yhteistyötä

hyvinvointialueen sisällä kuin kuntien kanssa. Sosiaali-, terveystalvaeluja tuotetaan ja käytetään jatkossa erilaisessa toimintaympäristössä kuin nyt. Siksi tulevaisuusnäkökulman tulee olla vahvasti mukana palvelustrategiasta päätettäessä. Muutos ei tapahdu itsestään, vaan se vaatii tekoja niin toiminnassa, rakenteissa kuin ajatusmalleissa. Strategiatyön onnistuminen edellyttää luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistä ymmärrystä sekä yhteisen käsityksen tulevaisuuden tavoitteista.

Palvelustrategian tärkein sisältö on tiivistetty kolmeen kehityskärkeen: 1) tarpeen mukainen nopea ja suoraviivainen oikeaan palveluun pääsy sekä asian hoito, 2) alueellisesti yhtenäinen ja toiminnallisesti integroitu palvelutuotanto, ja 3) palvelutuotantoa vahvistava riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä johtaminen. Kehityskärkien tärkeimmät tavoitteet ovat:

1. Tarpeen mukainen nopea ja suoraviivainen oikeaan palveluun pääsy sekä asian hoito:

1.1 Yhdenvertainen ja nopea palveluihin pääsy koko hyvinvointialueella

1.2 Toimiva ja tehokas neuvonta ja asiakasohjaus

1.3 Asiakaslähtöisesti tuotetut palvelut

1.4 Saavutettavasti viestityt ja kuvatut palvelut

1.5 Ennaltaehkäisevän, kuntouttavan ja itsepalvelujen vahvistaminen palvelutarjonnassa

2. Alueellisesti yhtenäinen ja toiminnallisesti integroitu palvelutuotanto:

2.1. Palveluntarpeeseen vastaava monipuolinen palveluverkosto

2.2. Selkeät ja yhtenäiset palvelutuotannon prosessit sekä toimintatavat

2.3. Kustannustehokkaat palveluiden tuotantotavat eri tuotantokeinoja hyödyntäen

2.4. Yhtenäiset tietopohjat ja tiedolla johtaminen

2.5. Sujuva yhteistyö HUS-yhtymän, kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa

3. Palvelutuotantoa vahvistava riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä kestävä johtaminen:

3.1. Palvelutuotantoa tukeva henkilöstörakenne ja resursointi

3.2. Laadukas johtaminen palvelutuotannon ytimessä

3.3. Tukevat ja monipuoliset työskentelymallit palveluita järjestäessä

3.4. Palveluiden laatua tukeva henkilöstön osaamisen kehittäminen

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä tulee olla osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palvelustrategian laadinnassa. Palvelustrategia luo perustan hyvinvointialueen toiminnan suunnittelulle ja taloussuunnitelmalle. Ehdotus käsitellään seuraavan kerran hyvinvointialueen aluevaltuustossa 19.9.2023 lähetekeskusteluna, minkä lisäksi hyvinvointialue lähettää hyvinvointialueen

palvelustrategialuonnoksen lausuntokierrokselle aluehallituksen kokouksen jälkeen niin, että alueen sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajilla sekä muilla sidosryhmillä on mahdollisuus lausua näkemyksensä palvelustrategian sisällöstä ennen päätöksentekoa.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta toteaa lausuntoon seuraavaa:

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on hyvinvointialueissa määrättyjen tehtävien lisäksi mm. selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen, sekä selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua.

Kansalliskielilautakunta toteaa, että palvelustrategialuonnoksessa mainitaan luvussa 2, "Nykytila ja toimintaympäristö", että Itä-Uudenmaan haasteet ovat tyypillisiä uusille hyvinvointialueille, minkä lisäksi Itä-Uudenmaan alueen sote-palveluiden suunnittelussa tulee huomioida alueen omat erityispiirteet, kuten kaksikielisyys.

Kohdassa 3.1 "Palvelustrategian kärkien tavoitteet ja toimenpiteet" ensimmäisen kehityskärjen "Asiakas palvelun keskiössä" yhteydessä linjataan seuraavasti: "Varmistetaan selkokieliyys kaikissa palveluissa, palvelutasoilla ja molemmilla äidinkiellillä asiakastytyväisyyden varmistamiseksi".

Luvussa 4 "Linjaukset ja periaatteet palveluiden järjestämisestä", todetaan kappaleessa "Saatavuus ja saavutettavuus", että "Palvelumme on oltava kielellisesti saavutettavia sekä selkeitä ja ymmärrettäviä" sekä "Priorisoimme kaksikielisuuden toteutumista palveluissamme".

Kansalliskielilautakunta toteaa, että hyvinvointialueen kaksikielisuutta koskevat maininnat ja linjaukset ovat yleisellä, strategisella tasolla, mutta kuitenkin hyvin kattavia ja kaikkia palveluja koskevia. Kansalliskielilautakunta toteaa, että se seuraa ja arvioi hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen saatavuutta ja laatua palvelustrategian mukaisesti.

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti yksimielisesti antaa yllä olevan lausuntoon palvelustrategiasta.

Kansalliskielilautakunta, § 12, 21.02.2023

Kansalliskielilautakunta, § 17, 23.03.2023

Kansalliskielilautakunta, § 22, 10.05.2023

Kansalliskielilautakunta, § 28, 15.08.2023

Kansalliskielilautakunta, § 35, 21.09.2023

§ 35

Kieliohjelman laatiminen

IUHVA Dno-2023-385

Kansalliskielilautakunta, 21.02.2023, § 12

Liitteet

- 1 Liite 1 Kieliohjelma
- 2 Bilaga 1 Språkprogram

Valmistelu ja lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

21 hyvinvointialueesta seitsemän on kaksikielisiä. Nämä ovat Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Varsinais-Suomi, Länsi-Uusimaa, Vantaa-Kerava, Itä-Uusimaa ja Kymenlaakso. Näiden lisäksi Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä ovat kaksikielisiä. Sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi (järjestämislain 5 §). Uudistuksen myötä oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua sekä suomen että ruotsin kielellä laajenee maantieteellisesti. Tämä johtuu siitä, että kaksikielisen hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut suomen- ja ruotsin kielellä myös sen alueella olevissa yksikielisisissä kunnissa, joissa palvelu aiemmin on järjestetty kunnan kielellä. Kieliohjelma on tapa varmistaa kielellisten oikeuksien toteutuminen osana kaikkea hyvinvointialueen toimintaa.

Kansalliskielilautakunta on asettanut tavoitteeksi, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle laaditaan kieliohjelma kesään 2023 mennessä.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta käy lähetekeskustelua liitteenä olevasta kieliohjelmaluonnoksesta.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta kävi lähetekeskustelun kieliohjelmaluonnoksesta. Lautakunta jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessaan ja kutsuu kokoukseen alan asiantuntijan.

Valmistelu ja lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta kuulee Folktingetin Christine Kotzevia, joka on sosiaali- ja terveysasioiden erityisasiantuntija, sekä jatkaa kieliohjelman työstämistä.

Päätös

Kansalliskielilautakunta merkitsi Kotzevin esityksen tiedoksi ja se jatkaa työtään kieliohjelman luomiseksi. Viranhaltijaehdotus kieliohjelmaksi lähetetään lautakunnan jäsenille sähköpostitse kommentoivaksi ennen lautakunnan seuraavaa kokousta, jossa ehdotus kieliohjelmaksi käsitellään.

Hyvinvointialueen henkilökunnalle tullaan myös järjestämään kyselytutkimus, jolla kartoitetaan henkilökunnan suomen ja ruotsin kielen taitoja.

Kansalliskielilautakunta, 10.05.2023, § 22

Viranhaltijaehdotus kieliohjelmaksi on lähetetty lautakunnan jäsenille sähköpostitse kommentoivaksi.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta jatkaa työtään kieliohjelman luomiseksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta jatkaa työtään kieliohjelman luomiseksi ja syksyksi laaditaan uusi luonnos. Asia lähetetään myös lausuntokierrokselle.

Kansalliskielilautakunta, 15.08.2023, § 28

Liitteet

- 1 Liite: Kaksikielisyysohjelma
- 2 Bilaga: Tvåspråkighetsprogram

Valmistelu ja lisätiedot: hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Kansalliskielilautakunta päätti 10.5.2023 § 22, että kaksikielisyysohjelma lähetetään lausuntokierrokselle.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta on 14.6.2023 § 74 antanut seuraavan lausunnon:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta on vastaanottanut Kansalliskielilautakunnan kieliohjelman ja kiittää erinomaisesta ja perusteellisesta työstä. Pitkällä tähtäimellä lautakunta peräänkuuluttaa konkreettisia mittareita asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, jotta hyvinvointialue voi seurata kieliohjelman noudattamista ja henkilöstön kielitaidon kehittymistä hyvinvointialueella. Lautakunta peräänkuuluttaa myös selkeästi nimettyjä vastuuhenkilöitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lisäksi lautakunta esitti seuraavan teknisen korjauksen ruotsinkieliseen ohjelmaan: kohta 1.1.:teksti ruudussa 3 Toimenpiteet korjataan niin, että skrivas korjataan skrivs-muotoon.

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta on 13.6.2023 § 17 lausunut seuraavaa:

Kaksikielisyysohjelma on tärkeä dokumentti kielellisten oikeuksien turvaamiseksi. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksella on 15.6.2022 hyväksytty oma kielisuunnitelma.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kohdassa 1.1 ja 1.2 lähtökohtana on potilas, ja säännön kirjausten lähtökohtina ovat sote ja potilastyö. Lautakunta esittääkin, että kohdat joissa mainitaan potilas, muutetaan muotoon asiakas, mikäli kyseessä ei ole ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva kohta.

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta käsittelee kaksikielisyysohjelmaa kokouksessaan 6.9.2023.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta merkitsee tiedoksi saapuneet lausunnot ja ottaa ne huomioon kaksikielisyysohjelman jatkotyöstämisessä. Lautakunta jatkaa asian käsittelyä kehittäminen ja yhteistyö -lautakunnan lausunnon saavuttua.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen (tarkastuslautakunta - kirjoitusvirhe korjattu 28.8.2023) kansalliskielilautakunta kävi kieliohjelmasta koskevan lähetekeskustelun ja merkitsi tiedoksi saapuneet lausunnot, jotka lautakunta ottaa huomioon kaksikielisyysohjelman jatkotyöstämisessä. Lautakunta jatkaa asian käsittelyä, kun kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta on antanut kieliohjelmasta oman lausuntonsa.

Kansalliskielilautakunta, 21.09.2023, § 35

Liitteet

- 1 Liite: Kaksikielisyysohjelma 21092023
- 2 Bilaga: Tvåspråkighetsprogram 21092023

Valmistelu ja lisätiedot: hallintojohtaja Camilla Söderström,
camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Kansalliskielilautakunta päätti 10.5.2023 § 22, että kaksikielisyysohjelma lähetetään lausuntokierrokselle. Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta on lausunut asiasta 13.6.2023 § 17 ja palvelujen järjestäminen -lautakunta on lausunut 14.6.2023 § 74.

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta on 6.9.2023 § 32 lausunut seuraavaa:

Kehittäminen ja yhteistyö-lautakunta on vastaanottanut Kansalliskielilautakunnan kieliohjelman ja kiittää hyvin valmistellusta työstä. Kaksikielisyysohjelma on tärkeä dokumentti sekä kielellisten oikeuksien turvaamiseksi että henkilöstön osaamisen kehittämisen näkökulmasta. Lisäksi kaksikielisyysohjelma varmistaa hyvinvointialueen arvojen toteutumista.

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että hyvinvointialuetta koskevan ohjelman tulee käsittää sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja konserni- ja strategiapalveluiden palvelut. Johdannossa tämä tulisi nostaa vahvemmin esiin. Luonnoksessa korostuu vahvasti kieliohjelman merkitys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Lisäksi lautakunta esittää, että ohjelmassa käytetään systemaattisesti muotoa "asiakas" "potilaan" sijaan.

Lautakunta toivoo, että ohjelmassa määritetään selkeästi vastuuhenkilöt asetettujen tavoitteiden seuraamiseksi ja saavuttamiseksi. Tämä on tärkeää myös omavalvonnan näkökulmasta. Lautakunta toteaa, että osallistaminen kaksikielisyysohjelman valmistelussa jää vähäiselle huomiolle ja pyytää ohjelman päivittämisen yhteydessä kiinnittämään huomiota laajempaan osallistamiseen.

Kaksikielisyysohjelmaa on päivitetty siten, että mittareita ja vastuuhenkilöitä/-tahoja on lisätty (punaisella). Myös Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen 15.6.2022 hyväksytty kielisuunnitelma mainitaan kaksikielisyysohjelmassa, ja se löytyy tämän asian oheismateriaalina.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta merkitsee tiedoksi kehittäminen ja yhteistyö-lautakunnan lausunnon ja viimeistelee liitteenä olevaa kaksikielisyysohjelmaa. Kansalliskielilautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että se hyväksyy kaksikielisyysohjelman liitteen mukaisesti.

Kokouskäsitely

Kansalliskielilautakunta merkitsi tiedoksi kehittäminen ja yhteistyö-lautakunnan lausunnon ja viimeisteli liitteenä olevaa kaksikielisyysohjelmaa.

Seuraavat muutokset kaksikielisyysohjelmaan hyväksyttiin yksimielisesti:

Johdantoon lisättiin sanat "ja valvoo niitä" lauseeseen "Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on myös sisäinen verkosto, joka vastaa hyvinvointialueen erilaisista ruotsinkielisistä toiminnoista ja valvoo niitä".

Kohdan 1.2 ensimmäiseen ruutuun Toimenpiteet-sarakkeeseen lisättiin "Kielilähettiläs edistää kielenkäyttöä henkilökunnan kesken".

Kohdan 1.2 toiseen ruutuun Tavoitteet-sarakkeeseen lisättiin sana "työaikana" tekstin loppuun "Henkilöstöllä on mahdollisuus kehittää kielitaitoaan työaikana."

Kohdan 1.2 kolmanteen ruutuun Tavoitteet-sarakkeeseen lisättiin "ja kielilipuissa" lauseen loppuun "Henkilöstön kielitaito ja molempien kielten käyttö näkyy palkkauksessa ja kielilipuissa."

Lisäksi jäsen Jeanette Broman ehdotti kohtaan 1.3 ensimmäiseen ruutuun Tavoitteet-sarakkeen lauseen *"Ostopalveluiden hankinnassa vaaditaan palvelut molemmilla kielillä"* seuraavaa lisäystä lauseen loppuun "kuitenkin huomioiden kokonaistilanne ja asiakastarve." Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kansalliskielilautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että se hyväksyy kaksikielisyysohjelman liitteen mukaisesti.

§ 36

Muut asiat

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunnan jäsenet käsittelevät muita asioita.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta merkitsi seuraavat muut asiat tiedoksi:

- VPS-verkoston kokous pidettiin 11. syyskuuta, jolloin esitettiin vuosikertomusmalli
- Lautakunnan seuraava kokous 7.11.2023 alkaa klo 16.30, eli puoli tuntia aikaisemmin kuin on päätetty, johtuen valtuuston tiedostustilaisuudesta, joka pidetään samana iltana klo 18.00.

Muutoksenhakukielto

§31, §32, §33, §34, §35, §36

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Sovelletaan lakia hyvinvointialueesta, lainkohta: § 141.